

SOLA...
Program podujatí
Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku
k 500. výročiu reformácie

OBSAH

OSLOBODENÍ BOŽOU MILOŠŤOU	1
DEŇ ECAV NA SLOVENSKU	2
POSTILA – SOLA REDEMPTIONE CHRISTI	3
REFORMÁCIA V REGIÓNOCH SLOVENSKA	4
EVANJELICKÉ ODPOVEDE	5
VYŠÍVANÁ HISTÓRIA	6
REFORMÁCIA PO PRASLICI.....	7
500 STROMOV REFORMÁCIE	8
500 ROKOV REFORMÁCIE ECAV NA SLOVENSKU	9
PAMÄTNÁ MEDAILA K 500. VÝROČIU REFORMÁCIE	10
EURÓPSKE CESTY REFORMÁCIE	11
REFORMÁCIA 1517	12
500 PROTESTANTSÝCH ŠKÔL OSLAVUJE 500 ROKOV REFORMÁCIE	13
TRANOVSKÉHO MIKULÁŠ	14
ADOPCIA 500 ŠKOLÁKOV V AFRIKE	15
POŠTOVÁ ZNÁMKA K REFORMÁCII	15
SVETLO DO TMY	16
VIETE, KTO JE MARTIN LUTHER?	17
500 DNÍ MODLITIEB ZA CIRKEV	18
PEŠI PO STOPÁCH REFORMÁCIE NA SLOVENSKU.....	19
PO STOPÁCH MARTINA LUTHERA	20
Z PRODUKCIE TRANOSCIA	21
Z PONUKY REFORMATY	22
ZO ZREALIZOVANÝCH PROJEKTOV	23
Z REKLAMNÝCH PREDMETOV	24

OSLOBODENÍ BOŽOU MILOSTĚOU

Misijné podujatie k 500. výročiu reformácie

Miesto konania: senioráty ECAV na Slovensku

Dátum konania: 23. októbra 2016 – 31. októbra 2017

POPIS

Misijný projekt „Oslobodení Božou milost'ou“ zastreší v našej cirkvi oslavy 500. výročia reformácie. Stretnutiami v jednotlivých seniorátoch sa k odkazu reformácie symbolicky pripoja všetci veriaci našej cirkvi. Putovná štandarda postupne odovzdávaná z jedného seniorátu do druhého seniorátu a stuhy s reformačným textom pripínané k štandarde nás symbolicky spoja s tým, čo nás spájalo a spája cez generácie našich predkov až do súčasnosti – so slovom Božím vysvetľovaným v duchu Symbolických kníh našej cirkvi a sviatosťami ustanovenými Pánom Ježišom Kristom.

23. októbra 2016 – stretnutie Šarišsko-zemplínskeho seniorátu v Bardejove

27. novembra 2016 – stretnutie Košického seniorátu v Košiciach

18. decembra 2016 – stretnutie Gemerského seniorátu v Rožňave

8. januára 2017 – stretnutie Rimavského seniorátu v Rimavskej Sobote

29. januára 2017 – stretnutie Novohradského seniorátu v Lučenci

19. februára 2017 – stretnutie Hontianskeho seniorátu v Krupine

12. marca 2017 – stretnutie Zvolenského seniorátu v Banskej Bystrici

2. apríla 2017 – stretnutie Tatranského seniorátu v Poprade

23. apríla 2017 – stretnutie Liptovsko-oravského seniorátu v Part. Ľupči

21. mája 2017 – stretnutie Turčianskeho seniorátu v Žiline

4. júna 2017 – stretnutie Považského seniorátu v Starej Turej

25. júna 2017 – stretnutie Myjavského seniorátu v Myjave

24. septembra 2017 – stretnutie Dunajsko-nitrianskeho seniorátu v Nitre

15. októbra 2017 – stretnutie Bratislavského seniorátu v Trnave

Víkendové stretnutia veriacich jednotlivých seniorátov a hostí zo zahraničia, z miestnej a regionálnej samosprávy za účasti vedúcich predstaviteľov cirkvi a dištriktu budú venované zvesti slova Božieho, ale aj prednáškam o histórii seniorátu a cirkvi, duchovnej piesni a umeleckému slovu, duchovnej, odbornej aj krásnej literatúre, rôznym výstavám a budú dobrou príležitosťou na diskusiu o najrozličnejších témach, ktorými žije cirkev.

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

DEŇ ECAV NA SLOVENSKU

Vyvrcholenie osláv 500. výročia reformácie na Slovensku

Miesto konania: Bratislava

Dátum konania: 31. októbra 2017

POPIS

Vyvrcholením osláv 500. výročia reformácie na Slovensku bude Deň Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, vyhlásený na 31. októbra 2017. Predpokladáme, že dôstojné pripomenutie tohto výročia sa bude konať vo všetkých cirkevných zboroch našej ECAV na Slovensku.

Ústredné oslavy sa uskutočnia v Bratislave.

Program ústredných osláv:

1. Vernisáž výstavy „Vyšívaná história ECAV“ 14:00 – 14:30
2. Slávnostné služby Božie 15:30 až 17:00
3. Slávnostný program k 500. výročiu reformácie SOLA REDEMPTIONE CHRISTI 18:00 až 19:15
4. Premiéra opery „Hrad prepevný“ 19:30 až 20:45
5. Recepčia 21:00 až 22:00

Ústredné oslavy sa uskutočnia za prítomnosti najvyšších predstaviteľov ECAV – pozvaní budú členovia Generálneho presbyterstva ECAV na Slovensku, predsedníctiev seniorátov, Predsedníctvo synody, predsedovia synodálnych výborov a generálneho súdu a ďalší funkcionári celocirkevných orgánov, ako aj akademický zbor EBF UK, Výbor Združenia evanjelických duchovných, predstavitelia cirkví združených v Ekumenickej rade cirkví v SR a zástupcovia partnerských evanjelických cirkví zo zahraničia. Veríme, že pozvanie prijmu aj prezident SR, predseda NR SR a predseda vlády SR, členovia parlamentu a vlády, hlásiaci sa k ECAV, ako aj veľvyslanci z krajín reformácie.

Do programu chceme okrem iného zahrnúť vystúpenie generálneho biskupa ECAV a prezidenta SR. V rámci Dňa ECAV na Slovensku sa symbolicky zavŕši projekt „Oslobodení Božou milosťou“ pripojením sa slovenských evanjelikov zo zahraničia – Srbsko, Rumunsko, Chorvátsko, Česko, Maďarsko – k odkazu reformácie a odovzdaním Pamätnej medaily najvýznamnejším predstaviteľom štátu. V SND bude uvedená nová opera „Hrad prepevný“, venovaná osobnosti Martina Luthera s akcentom na Kristovo poslanstvo ľudstvu.

Slávnostné služby Božie 31. októbra 2017 by mala v priamom prenose vysielat' RTVS. S RTVS budeme rokovať aj o zabezpečení prenosu zo slávnostného večera v SND a z premiéry opery „Hrad prepevný“.

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

POSTILA – SOLA REDEMPTIONE CHRISTI

Zbierka kázni k najdôležitejším reformačným textom Písma

Určenie: na domáce čítanie

Dátum vydania: 31. októbra 2017

POPIS

V rámci misijného projektu Oslobodení Božou milosťou boli oslovení vedúci biskupi partnerských evanjelických – luteránskych cirkví s pozvaním, aby na službách Božích na seniorálnych stretnutiach poslúžili kázňou slova Božieho. Postila zozbieraná z výkladov slova Božieho tak bude zamyslením sa nad reformačnými textami, ktoré oslovili pred 500 rokmi aj Dr. Martina Luthera, ako aj historickým dokumentom o kazateľskom majstrovstve v súčasnosti najvýznamnejších predstaviteľov evanjelických cirkví z celého sveta.

1. Biskup Frank Otfried July – ELK Württemberg: „*Hospodin mocností je s nami, hradom prepevným je nám Boh Jákobov!*“ Ž 46, 4b
2. Biskup Branko Berič – EC v Chorvátsku: „*Lebo my pomocou Ducha z viery očakávame nádej spravodlivosti.*“ G 5, 5
3. Biskup Péter Gáncs – EC v Maďarsku: „*Lebo vierou ste všetci synovia Boží v Kristovi Ježišovi.*“ G 3, 26
4. Dištriktuálna biskupka Eva Nordung Byström – Švédska EC: „*Ak ústami vyznávaš Pána Ježiša a v srdci veriš, že Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený...*“ R 10, 9
5. Biskup Samuel Vrbovský – SEAVC v Srbsku: „*A tak ospravedlnení z viery máme pokoj s Bohom skrze svojho Pána Ježiša Krista.*“ R 5, 1
6. Biskup Carsten Rentzing – ELK v Sasku: „*... pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred Ním ani jeden človek...*“ R 3, 20a
7. Biskupka Ilse Junkermann – EK Stredné Nemecko: „*V Ňom máme vykúpenie skrze Jeho krv, odpustenie hriechov podľa bohatstva Jeho milosti...*“ Ef 1, 7
8. Biskup Jerzy Samiec – ECAV v Poľsku: „*Lebo milosťou ste spasení skrze vieru.*“ Ef 2, 8a
9. Superintendent Marián Čop – ECAV v ČR: „*Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.*“ J 14, 6b
10. Biskup Jan Waclawek – SECAV v ČR: „*Kristus nás oslobodil k slobode. Stojte teda a nedajte sa zapriať zase do jarma otroctva!*“ G 5, 1
11. Biskup Richard Graham – Metropolitan Washington, D. C., Synod: „*Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je položený, a tým je Ježiš Kristus.*“ 1K 3, 11
12. Synodný senior Daniel Ženatý – ČCE v ČR: „*Veď ja sa nehanbím za evanjelium (Kristovo): lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu.*“ R 1, 16a
13. Biskup Géza Filo – ECAV v Slovinsku: „*Slovo o kríži je totiž bláznovstvom tým, čo hynú, ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou.*“ 1K 1, 18
14. Biskup Michael Bunker – ECAV v Rakúsku: „*Lebo z Neho, skrze Neho a pre Neho je všetko. Jemu sláva naveky. Amen.*“ R 11, 36
15. Generálny biskup Miloš Klátik – ECAV na Slovensku: „*Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou.*“ 5M 6, 5

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

REFORMÁCIA V REGIÓNOCH SLOVENSKA

Zbierka prednášok o histórii reformácie v našich seniorátoch

Určenie: na domáce štúdium histórie

Dátum vydania: 31. októbra 2017

POPIS

V rámci misijného projektu „Oslobodení Božou milosťou“ boli seniorátni oslovení miestni historici, aby seniorálne stretnutie k 500. výročiu reformácie obohatili populárno-historickou prednáškou o reformácii a vývoji evanjelickej cirkvi v regióne príslušného seniorátu.

Prednášky zmapujú dejiny cirkvi a evanjelikov augsburského vyznania na území našich súčasných seniorátov a v cirkevných zboroch patriacich do príslušného seniorátu od reformácie do súčasnosti. Pripomenú tie najdôležitejšie momenty z dejín reformácie: pamätné udalosti, významné osobnosti a vývoj cirkevnej správy od vzniku prvých cirkevných zborov hlásiacich sa k reformácii až do súčasnosti.

Prednášky budú spracované podľa jednotného vzoru a každá z nich bude členená do štyroch kapitol s týmto obsahom:

1. Reformácia na území seniorátu
(obdobie šírenia reformácie 1517 až po prvý bratislavský súd 1671)
2. Rekatolizácia
(od bratislavských súdov 1671 až do vydania Tolerančného patentu 1781)
3. ECAV po Tolerančnom patente
(obdobie od roku 1781 do rozpadu Rakúsko-Uhorska 1918)
4. ECAV na Slovensku v I. ČSR
(od roku 1918 do súčasnosti)

Účasť na príprave prednášok prisľúbili prof. PhDr. Július Alberty, CSc., Dr. Karol Dzuriak, doc. PaedDr. Miloš Kovačka, CSc., doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD., Mgr. Martin Gabčo, ThDr. Martin Riecky, PhDr. Marián Damankoš, PhD., Mgr. Martin Kováč, Mgr. Jozef Karlík, prof. Pavol Martuliak, Mgr. Ľubomír Batka st., Mgr. Dušan Havrila, PhD., Mgr. Rastislav Stanček a ďalší.

Zborník prednášok vydaný k 500. výročiu reformácie sa stane dobrou študijnou pomôckou pre všetkých, ktorých zaujíma história reformácie a následný vývoj evanjelickej cirkvi.

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

EVANJELICKÉ ODPOVEDE

Praktická brožúrka k niektorým častým otázkam praxe

Určenie: príručka na vzdelávanie

Dátum vydania: 31. októbra 2017

POPIS:

Vieroučný výbor ECAV na Slovensku pripravil publikáciu s názvom „Evanjelické odpovede“. V tejto publikácii je spracovaných pätnásť tém, ktoré majú dať členom našej cirkvi aj širšej verejnosti základnú orientáciu vo vieroučných a mravoučných otázkach.

Jednotlivé témy vypracovali členovia Vieroučného výboru ECAV, teda aj bratia biskupi. Pri každej spracovanej téme je podaný najprv biblický základ, potom vzťah k učeniu iných cirkví a napokon vieroučný záver – stanovisko ECAV k predloženej téme.

Publikácia je otvorená v tom zmysle, že podľa potreby môžu vznikať ďalšie časti, ktoré sa budú venovať novým témam, respektíve budú odpoveďami na ďalšie otázky a podnety.

Obsahom tejto publikácie sú nasledujúce témy (zoradené v abecednom poradí):

1. Autorita farára
2. Dary Ducha Svätého
3. Duchovná pýcha
4. Duchovný rast
5. Evanjelium prosperity
6. Financovanie cirkvi
7. Kázeň v ECAV
8. Krst Duchom Svätým
9. Krst svätý
10. Prístup k cirkevným zákonom a predpisom
11. Reformačné dedičstvo cirkvi
12. Večera Pánova
13. Veda a viera
14. Zborový život
15. Závaznosť Knihy svornosti pre člena ECAV

Informácie: Oľga Klátiková

Kontakt: klatikova@ecav.sk; + 421 918 828 002

VYŠÍVANÁ HISTÓRIA

História ECAV vyšíťá na sérii unikátnych obrazov

Miesto konania vernisáže: Bratislava

Dátum konania: 31. októbra 2017

POPIS:

Jedným z projektov, ktoré pripravilo Spoločenstvo evanjelických žien (SEŽ) k 500-ročnici reformácie, je projekt „Vyšívaná história reformácie na Slovensku“. Tvorí ho séria 15 vyšívanych obrazov (100 x 120 cm) s výjavmi z dejín evanjelictva na Slovensku. Autorkou projektu je PhDr. Jana Kepplová z Cirkevného zboru ECAV Bratislava-Prievoz, ktorú spolu s predsedníčkou SEŽ Danielou Horínkovou menoval výbor SEŽ do projektovej komisie. Podklady na vyšívane obrazy namaľovala prof. Ing. arch. Janka Krivošová, ktorá sa stala členkou projektovej komisie i umeleckou garantkou projektu. Členkou projektovej komisie je aj Emília Fojtíková, odborníčku na vyšívanie, firma ktorej zabezpečila všetky materiálne potreby. Pre projekt, pracovne nazvaný „Gobelín“, bola v každom senioráte vybraná tzv. hlavná seniorálna vyšívačka. Z fondu „Hoffnung für Osteuropa“ bol poskytnutý štartovací kapitál a ďalšia finančná podpora. Prezentácia projektu spolu s prednáškou prof. Krivošovej o histórii ECAV sa už konala vo viacerých seniorátoch; výstava gobelínov bola aj v programe III. a IV. evanjelických cirkevných dní. Súčasťou projektu bude vydanie knižky komentárov k obrazom (v slovenčine, nemčine a angličtine), v ktorej budú uvedené aj mená seniorálnych vyšívačiek, názvy ich cirkevných zborov a mená všetkých, ktorí sa zapojili do vyšívania.

Cieľom projektu je posilnenie evanjelickej identity, znalosti našej cirkevnej histórie, budovanie bratsko-sesterského spoločenstva v rámci ECAV, ale aj medzi generáciami v rodinách i v jednotlivých obciach.

História je učiteľkou života – staré latinské príslovie, ktoré platí dodnes, ak sa ňou chceme dať poučiť. Je dôležité poznať príčiny a okolnosti, ktoré viedli k rôznym bojom, povstaniam či ku vzniku hnutí, ako aj ich následky, a tiež osobnosti, ktoré v nich zohrali významné úlohy. Je múdre vedieť, ktoré hodnoty naši predkovia pokladali za také cenné, že počas náboženského prenasledovania boli za ne ochotní stratiť majetky, odísť do vyhnanstva, ba položiť aj životy. Ak má byť história učiteľkou života, musíme si uvedomiť a uznať všetko, čo nás z minulosti zraňuje, trápi, či dokonca ohrozuje. Len tak je možné dospieť medzi kresťanmi k vzájomnému pochopeniu a zmiereniu, k uzdraveniu spomienok a vzájomných vzťahov. Veríme, že aj toto dielo k tomuto cieľu prispeje.

Informácie: Daniela Horínková

Kontakt: dhorinkova@gmail.com; +421 911 939 649

REFORMÁCIA PO PRASLICI

Historický výskum a publikácia o významných ženách,
ktoré stáli po boku mužov pri šírení myšlienok reformácie
a obrane evanjelickej cirkvi v časoch protireformácie

Určenie: na domáce štúdium histórie

Vydanie: k 31. októbru 2017

POPIS:

Medzinárodný projekt „Reformácia a ženy“ je riešený v krajinách niekdajšej Dunajskej monarchie, čiže v Rakúsku, Maďarsku, na Slovensku, v Česku, čiastočne aj v Poľsku (v Sliezsku). Týka sa obdobia od začiatku Lutherovej reformácie až po Tolerančný patent (1517 – 1781). Členkami plánovacieho výboru, ktorý vedie riaditeľka Evanjelickej akadémie vo Viedni Dr. Kirsten Beuth, sú za SR Daniela Horínková, Eva Oslíková a Vlasta Okoličányová. Cieľom projektu je výskum podielu žien na živote evanjelickej cirkvi v čase reformácie a protireformácie a na záver vydanie albumu evanjelických žien 16. – 18. storočia, významných pre Slovensko.

Súčasťou projektu sú tri semináre, ktoré sa v rokoch 2012, 2014 a 2016 konali, respektíve sa budú konať tak v Rakúsku, ako aj na Slovensku:

1. Reformácia po praslici
2. Biblia v chlebe s podtitulom Reformácia – ženy – vzdelávanie
3. Dôvera v budúcnosť v slobode a zodpovednosti

Na projekte spolupracujú pracovníci archívov a knižníc ECAV a Univerzitná knižnica v Bratislave a Historický inštitút SAV. V korešpondencii významných postáv reformácie, v predhovoroch k vydaniam spevníkov, modlitebných knížiek a iných evanjelických spisov sa nachádzajú poďakovania ženám – mecenáškam, ktoré zakladali školy, nemocnice, poskytovali azyl prenasledovaným, na svojich sídlach organizovali evanjelické služby Božie pre ľud, podporovali vydávanie kníh, zachraňovali kostoly... Zatiaľ čo muži bojovali vo vojnách alebo slúžili na cisárskom dvore, ich ženy sa starali aj o duchovný život poddaných. Objavujú sa aj informácie o manželkách farárov a učiteľov. Postupne sa nachádzajú piesne, básne, modlitby... z pera žien.

V rámci projektu bola v roku 2013 vydaná štúdia „Vzácné ženy rodu Révai“ od doc. PaedDr. Miloša Kovačku, CSc. Na Slovensku sa doteraz podobný výskum nekonal. Vďaka projektu sa však niekoľko spolupracovníkov začalo tomuto historickému výskumu venovať. Veríme, že bude pokračovať aj po roku 2017.

Informácie: Daniela Horínková

Kontakt: dhorinkova@gmail.com; +421 0911 939 649

500 STROMOV REFORMÁCIE

Symbolická výsadba 500 stromov pri príležitosti 500. výročia reformácie

Miesto konania: CZ ECAV na Slovensku, slovenské CZ v zahraničí

Dátum konania: od 31. októbra 2010 do 31. októbra 2017

POPIS:

V priebehu príprav na 500. výročie reformácie – počas Lutherovej dekády – rastie v meste Wittenbergu v blízkosti Zámockého chrámu, kde Martin Luther 31. októbra 1517 pribil 95 výpovedí, „Lutherova záhrada“. Okolo symbolu Lutherovej ruže, vytvorenej z rozličných druhov kameňa, do roku 2017 vysadia 500 stromov rôzneho druhu. V rámci projektu, ktorý je nazvaný „500 rokov reformácie – 500 stromov vo Wittenbergu v Lutherovej záhrade“, zasadil generálny biskup Miloš Klátik ako 51. predstaviteľ cirkví z celého sveta 21. októbra 2010 strom Gledícia trojtrňová (*Gleditsia triacanthos*) s poradovým číslom 150 za ECAV na Slovensku.

Tento nemecký projekt bol inšpiráciou aj pre ECAV na Slovensku k obdobnému projektu „500 stromov reformácie v ECAV na Slovensku“. Cieľ je jasný: do 31. októbra 2017 chceme vysadiť 500 stromov. Vytvárame tým unikátny zoznam stromov, ktoré pri vhodnej starostlivosti môžu prežiť celé generácie a možno aj o 100 či 200 rokov pripomenú našu dobu, ktorú z Božej milosti v súčasnosti prežívame. Ako vhodný strom je odporúčaná lipa, ale môže byť zasadený aj iný strom podľa miestnych podmienok.

Generálny biskupský úrad v Bratislave do marca 2016 vydal na základe žiadostí k zasadeným Stromom reformácie už 127 osvedčení. Na osvedčení s poradovým číslom je uvedená príležitosť, pri ktorej bol strom vysadený, druh stromu, kedy a kto strom zasadil. Vo vytvorenom zozname sa nachádzajú rôzne stromy zasadené v cirkevných zboroch, dcérocirkvách a filiálkach, na školských pozemkoch, v záhradách diakonických stredísk či na dvoroch misijných stredísk. Stromy si sadia aj jednotlivci, ktorí chcú vo svojich predzáhradkách zanechať svojim potomkom aj takýto odkaz na evanjelické korene rodiny.

Toto významné výročie si môžu pripomenúť aj obce či mestá, kde sa evanjelici výrazne zapísali do histórie. Strom reformácie sa môže stať dôstojným doplnkom kamenného pamätníka v parku a či na cintoríne.

Tento projekt spojil slovenských evanjelikov na celom svete. Svoj strom reformácie majú už dolnozemskí Slováci v Srbsku, Chorvátsku a Maďarsku, ale aj v ďalekej Austrálii.

Informácie: Daniela Veselá

Kontakt: skoly@ecav.sk; +421 918 828 009

500 ROKOV REFORMÁCIE ECAV NA SLOVENSKU

Putovná výstava a séria plagátov

Miesto konania: cirkevné zbory ECAV a evanjelické školy

Dátum konania: roky 2012 až 2017

POPIS:

Projekt „500 rokov reformácie ECAV na Slovensku“ bol realizovaný v rámci programu III. evanjelických cirkevných dní. Vernisáž výstavy sa konala 29. júna 2012 v Novohradskom múzeu a galérii v Lučenci.

Výstava bola medzitým inštalovaná na viacerých evanjelických školách a znovu bola predstavená aj v rámci IV. evanjelických cirkevných dní v Spišskej Novej Vsi v roku 2014.

Výstava pozostáva z 15 panelov. Ich prostredníctvom oboznamuje návštevníka s vieroučným základom Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, s podstatou reformácie a so stručnými dejinami našej cirkvi.

Ústredný text na jednotlivé panely napísal generálny biskup Miloš Klátik. Scenár výstavy zostavila Zora Bakošová. Autorom fotografií archívnych dokumentov z Ústredného archívu ECAV na Slovensku, historických tlačí a ďalšieho ilustračného materiálu, ako aj samotných panelov bol Michal Lašut.

V spolupráci s vydavateľstvom Transcius plánujeme vydať sériu plagátov – vyobrazení jednotlivých panelov vo formáte A2 a ich popis, aby sa tak výstava mohla stať trvalou výzdobou našich zborových siení či školských chodieb k 500. výročiu reformácie a slúžila na poučenie veriacich.

Obsah panelov:

Vieroučný základ ECAV na Slovensku (Panel 1)

Dr. Martin Luther a reformácia (Panel 2)

Dr. Martin Luther a reformácia (Panel 3)

Reformácia na území dnešného Slovenska (Panel 4)

Vznik cirkevnej správy. Prvé vierovyznania (Panel 5)

Spoločenská a politická situácia v Uhorsku koncom 16. storočia (Panel 6)

Žilinská synoda v roku 1610 (Panel 7)

Spišskopodhradská synoda. Nástup rekatolizácie (Panel 8)

Vyvrcholenie rekatolizácie (Panel 9)

Evanjelická a. v. cirkev v rokoch 1711 – 1781 (Panel 10)

Obdobie 1781 – 1859 (Panel 11)

Obdobie 1859 – 1918 (Panel 12)

Evanjelické osobnosti 18. a 19. storočia (Panel 13)

Obdobie 1918 – 1945 (Panel 14)

ECAV na Slovensku po roku 1948 (Panel 15)

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

PAMÄTNÁ MEDAILA K 500. VÝROČIU REFORMÁCIE

Ocenenie 500 osobností, ktoré sa zaslúžili o dobré meno ECAV v spoločnosti

Miesto konania: ECAV na Slovensku

Dátum konania: roky 2015 až 2017

POPIS:

Pri príležitosti 500. výročia reformácie Generálny biskupský úrad pripravil projekt spoločenského ocenenia najvýznamnejších osobností podieľajúcich sa na šírení dobrého mena cirkvi. Generálne presbyterstvo ECAV schválilo štatút Pamätnej medaily k 500. výročiu reformácie a akad. mal. Pavel Choma vypracoval jej návrh. Na lícnej strane výtvarného návrhu je portrét Dr. Martina Luthera a nápis SOLA FIDE, SOLA GRATIA, SOLA SCRIPTURA, SOLA REDEMPTIONE CHRISTI. Na rubovej strane na nachádza Lutherova ruža a nápis 500. výročie reformácie a roky 1517 – 2017.

Pamätná medaila Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku pri 500. výročí reformácie je ocenením za významné zásluhy o rozvoj Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, jej podporu, šírenie jej dobrého mena na Slovensku i v zahraničí. Udeľovanie medaily je časovo ohraničené rokmi 2015 až 2017. Medailu udeľuje Predsedníctvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku.

Medailu možno udeliť fyzickej osobe staršej ako 18 rokov, slovenským občanom aj cudzincom, členom ECAV na Slovensku, ako aj osobám iného náboženského vyznania či bez vyznania. Pri udeľovaní ocenenia sa posudzuje miera zásluh oceňovanej osoby o rozvoj Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku vo všetkých oblastiach jej pôsobenia, šírenie jej dobrého mena, vytváranie vhodných podmienok na rozvoj jej činnosti a spolupráca pri šírení kresťanských hodnôt v spoločnosti. Medailu udeľuje Predsedníctvo ECAV z vlastného rozhodnutia, na návrh predsedníctva dištriktu alebo na návrh predsedníctva seniorátu. Návrh na ocenenie sa predkladá Predsedníctvu ECAV cestou generálneho biskupského úradu. K oceneniu sa vyhotovuje aj listina o udelení ocenenia, ktorú podpisuje Predsedníctvo ECAV. Odovzdanie ocenenia sa uskutoční slávnostným spôsobom. Akt odovzdania ocenenia vykoná Predsedníctvo ECAV na Slovensku.

Na zberateľské účely boli vyhotovené pamätné mince, ktoré sú zmenšenou kópiou medaily. Dajú sa zakúpiť prostredníctvom spoločnosti Reformata, s. r. o., alebo v predajniach kníhkupectva Transcius, a. s.

Informácie: Dušan Vagaský

Kontakt: riaditel@ecav.sk; +421 918 828 003

EURÓPSKE CESTY REFORMÁCIE

Misijné podujatie EKD

Miesto konania: Bardejov

Dátum konania: 10. až 12. februára 2017

POPIS:

Medzinárodný projekt „Európske cesty reformácie“ („Geschichten auf Reisen – Europäischer Stationenweg“) je organizovaný združením „Reformation 2017“ v spolupráci s Evanjelickou cirkvou Nemecka (EKD) a organizačným výborom „Kirchentag“. Zámerom je spojiť najvýznamnejšie mestá reformácie 16. storočia prostredníctvom jazdy kamiónu prispôbeného na tento účel. V rámci projektu sa navštívi 68 miest Európy s väzbou na reformáciu. Podujatie sa začne 3. novembra 2016 v Ženeve a vyvrcholí 20. mája 2017 vo Wittenbergu.

Podtitul „Príbehy na cestách“ vyjadruje, že hlavnou metódou pripomenutia výročia reformácie je zhromaždiť krátke príbehy, ktoré by vystihovali vývoj reformačných cirkví v priebehu 500 rokov ich existencie. Formy príspevkov sú rôznorodé – film, hovorené či písomné svedectvo, príbehy osobného, zborového alebo národného charakteru o tom, čo spôsobila a ako dodnes pôsobí v živote ľudí reformácia. Zámerom je podnieť regionálne spoločenstvá, aby zhromaždili takéto príbehy. Z nich budú vybraté reprezentatívne príspevky na prezentáciu v kamióne.

Súčasťou projektu sú sprievodné podujatia. Vrcholíť budú po príchode kamiónu do mesta. Centrálné stretnutie sa má konať v civilnom priestore (v Bardejove to bude športová hala) za reprezentatívnej účasti predstaviteľov cirkvi, samosprávy a iných inštitúcií. K dispozícii bude aj nafukovacia hala, určená na prezentáciu príspevkov z miest, regiónov a cirkví.

Na regionálnom stretnutí je možné prezentovať život reformačných cirkví ešte pestrejším spôsobom (scénky, básne, hudba, diskusie, fotografie, výstavy o aktivitách cirkví a ich inštitúcií v kultúre, vzdelávaní, diakonii a pod.).

Jednotiacim prvkom sú banery, ktoré budú pútať pozornosť na podujatie v civilnom priestore a po absolvovaní návštevy kamiónu budú prevezené do Wittenbergu, kde sa stanú súčasťou výstavy v rámci „Kirchentagu“ v máji 2017.

Informácie: Ján Velebír

Kontakt: szs@ecav.sk; +421 918 828 340

REFORMÁCIA 1517

Teologická konferencia ECAV na Slovensku

Miesto konania: Kúpele Lúčky

Dátum konania: 19. – 21. októbra 2016

POPIS:

Teologická konferencia, ktorú generálny biskup Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku a Združenie evanjelických duchovných ECAV pravidelne organizuje pre svojich kňazov, sa bude konať v dňoch 19. – 21. októbra 2016 v Kúpeľoch Lúčky. Hlavnou témou konferencie bude reformácia.

Teologická konferencia je vzdelávacou konferenciou pre kňazov našej evanjelickej cirkvi. Cirkev každoročne organizuje teologickú konferenciu, na ktorej poskytuje kňazom našej cirkvi priestor na vzájomné stretnutia, duchovné obohacovanie, výmenu skúseností, ale hlavne na vzdelávanie. Teologická konferencia ponúka priestor, kde majú kňazi možnosť dozvedieť sa nové informácie o teologických smeroch vo svete, ale aj diskutovať o aktuálnych otázkach našej cirkvi či teológie. Na konferencii sa každoročne stretáva približne 150 kňazov, aby za účasti domácich aj zahraničných prednášateľov z teologického i spoločenského života diskutovali na rôzne témy. Keďže sa blíži 500. výročie reformácie, budeme venovať pozornosť práve tejto téme. Na konferenciu sme pozvali prednášajúcich z Evanjelickej teologickej fakulty UK v Prahe. Konferencia bude pozostávať z prednášok z rôznych oblastí teologickej vedy a následných diskusií na tému reformácie.

Okrem cieľov vzdelávania má teologická konferencia za cieľ aj vytváranie spoločenstva, čo v živote cirkvi nie je zanedbateľné. Kňazi pôsobia v rôznych častiach krajiny, tvoria však jeden celok, jeden tím hlásateľov evanjelia. Je preto dôležité, aby sa občas stretli, porozprávali sa a duchovne povzbudili. Na vzájomné rozhovory budú mať účastníci konferencie priestor v rámci voľného času. V rámci teologickej konferencie pozdravíme bratov a sestry, ktorí si v roku 2016 pripomenú okrúhle výročia svojej ordinácie. Po konferencii vyjde – tak ako každý rok – zborník všetkých prednášok a pobožností.

Informácie: Daniela Veselá

Kontakt: skoly@ecav.sk; +421 918 828 009

500 PROTESTANTSKEJ ŠKOLY OSLAVUJE 500 ROKOV REFORMÁCIE

Medzinárodný projekt protestantských škôl

Prostredníctvom tohto projektu sa aj naše evanjelické školy pripravujú na 500. výročie reformácie. Spolu s ostatnými školami chceme vystopovať korene svojej viery, podeliť sa o ňu s ďalšími mladými ľuďmi, uzavrieť partnerstvá medzi školami a prejaviť solidaritu s protestantskými školami na celom svete.

ČO VIEŠ O REFORMÁCII – VEDOMOSTNÁ SÚŤAŽ PRE ŠKOLY

Miesto konania: Evanjelické gymnázium v Banskej Bystrici

Dátum konania: október 2016

Generálny biskupský úrad ECAV na Slovensku – misijno-vzdelávacie oddelenie v spolupráci so Školským výborom ECAV na Slovensku v rámci medzinárodného projektu protestantských škôl k 500. výročiu reformácie vyhlásili celoslovenskú vedomostnú súťaž o reformácii. Do súťaže sa môžu prihlásiť kolektívy žiakov evanjelických cirkevných gymnázií alebo kolektívy žiakov navštevujúcich na stredných štátnych a súkromných školách evanjelickú a. v. výchovu.

Súťaž dopĺňa a rozširuje učivo preberané na hodinách dejepisu a evanjelického a. v. náboženstva.

SPIEVAJ HOSPODINOVI CELÁ ZEM – SÚŤAŽ V DUCHOVNEJ PIESNI

Miesto konania: Evanjelická spojená škola v Martine

Dátum konania: máj 2016

Generálny biskupský úrad ECAV na Slovensku – misijno-vzdelávacie oddelenie v spolupráci so Školským výborom ECAV a Výborom cirkevnej hudby a hymnológie ECAV zorganizujú v roku 2016 už 3. ročník speváckej súťaže „Duchovná pieseň“.

Súťažou chceme motivovať deti s hudobným talentom a dať im možnosť rozvíjať svoj dar. Súťažiaci spievajú predpísané duchovné piesne z Evanjelického spevníka a duchovné piesne podľa vlastného výberu. Súťaž je verejná a dvojúrovňová – má školské/seniorálne kolá a celoslovenské kolo, ktoré sa uskutoční v Martine.

Propozície súťaží sú zverejnené na webovej stránke www.ecav.sk.

Informácie: Daniela Veselá

Kontakt: skoly@ecav.sk; +421 918 828 009

TRANOVSKÉHO MIKULÁŠ

Literárna súťaž k 500. výročiu reformácie pre všetky vekové kategórie

Miesto konania: Liptovský Mikuláš

Dátum konania: apríl 2016 až marec 2017

POPIS:

Vyhlasovateľom súťaže „Tranovského Mikuláš“ je Transcius, a. s., so sídlom v Liptovskom Mikuláši a Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku v spolupráci s Evanjelickou spojenou školou v Liptovskom Mikuláši. Cieľom tejto súťaže je objavovať nové talenty z radov evanjelickej mládeže a dospelých v písaní poézie a prózy, podnecovať ich k literárnej tvorbe, rozvíjať a upevňovať ich umelecké danosti, ktoré budú prezentované evanjelickej verejnosti, a tak vychovávať novú generáciu literárne činných osobností. Témou súťaže je duchovná tvorba v oblasti poézii a prózy.

Súťaž bola vyhlásená 21. apríla 2016 v Liptovskom Mikuláši. Vyhlásenie výsledkov súťaže sa uskutoční v marci 2017. Súťaž je otvorená pre všetky vekové skupiny od žiakov prvého stupňa základných škôl až po dospelých. Na súťaži sa môže zúčastniť súťažiaci, ktorý napíše poéziu alebo prózu na danú tému v slovenskom jazyku. Prihlásená práca musí mať súvislosť s danou témou a nesmie byť do vyhlásenia výsledkov nikde publikovaná (ani na internete). Práce prijaté do súťaže sa stávajú majetkom organizátora a budú slúžiť na študijné a publikačné účely. Na súťaži sa môže zúčastniť začínajúci aj profesionálny autor.

Všetky súťažné práce posúdi odborná porota. Základným kritériom hodnotenia prác bude ich originalita a umelecká kvalita. Hodnotí sa najmä autorov prístup k téme, jej spracovanie po obsahovej i formálnej stránke, ako aj originalita. Do užšieho výberu budú zaradené práce, ktoré zaujmú výberom jazykových prostriedkov či originálnym nápadom.

Propozície s podmienkami literárnej súťaže „Tranovského Mikuláš“ sú zverejnené na webových stránkach www.ecav.sk a www.transcius.sk.

Informácie: Ľubomír Turčan

Kontakt: riaditel@transcius.sk; +421 918 828 550

ADOPCIA 500 ŠKOLÁKOV V AFRIKE

Zahraničnomisijný projekt ECAV na Slovensku

Miesto konania: Slovensko a Tanzánia

Dátum konania: september 2016 až jún 2017

POPIS:

ECAV na Slovensku chce zintenzívniť spoluprácu s Evanjelickou luteránskou cirkvou v Tanzánii, s ktorou spolupracuje v rámci Svetového luteránskeho zväzu. Chceme pomôcť pri podpore štúdia detí na miestnych školách. Mnohé z afrických detí totiž nemajú prostriedky na to, aby chodili do školy a už vôbec nie na to, aby si platili kvalitných učiteľov alebo si zabezpečili základné učebné pomôcky. Na základe odporúčaní z Evanjelickej luteránskej cirkvi v Tanzánii chceme podporiť „500 školákov“ v Tanzánii. Vyhlásením zbierky im chceme pomôcť k získaniu a rozvíjaniu základného vzdelania. ECAV na Slovensku verí, že projekt nájde odozvu vo všetkých veriacich srdciach.

Informácie: Štefan Kiss, Lucia Martonová

Kontakty: misia@ecav.sk, +421 918 828 010;

foreign@ecav.sk, +421 918 828 031

POŠTOVÁ ZNÁMKA K REFORMÁCII

Inaugurácia poštovej známky

Miesto konania: Bratislava

Dátum konania: 31. októbra 2017

POPIS:

Podobne ako pri iných významných príležitostiach (napríklad pri 400. výročí Žilinskej synody) Generálny biskupský úrad inicioval vydanie poštovej známky aj k 500. výročiu reformácie. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR požiadalo vydavateľa slovenských poštových známok – Slovenskú poštu, a. s., o spoluprácu pri zabezpečení realizácie uvedenej emisie a jej propagácie. Slávnostná inaugurácia poštovej známky sa bude konať 31. októbra 2017. Zároveň s poštovou známkou plánujeme pripraviť celinovú obálku a v deň 500. výročia reformácie otvoriť príležitostnú poštovú priehradku, kde by sa predávali známky a obálky a filatelisti, ale aj bežní záujemcovia by mohli dostať pečiatku prvého dňa.

Informácie: Daniela Veselá

Kontakt: skoly@ecav.sk; +421 918 828 009

SVETLO DO TMY

Cirkevné zbory a rodiny a oznamujú svetu, že pred 500 rokmi sa stala veľká vec

Miesto konania: evanjelické domácnosti

Dátum konania: 31. októbra 2017

POPIS:

Medzi prvé cirkevné zbory, v ktorých sa udomácnili reformačné myšlienky, patrila aj cirkevný zbor v Partizánskej Ľupči (predtým Nemecká Ľupča). Už v roku 1525 tu pôsobil farár Štefan Spettinger, ktorého označujú za prvého reformátora, hoci je pravdepodobné, že prvé reformačné myšlienky šírila už jeho predchodca.

V tomto cirkevnom zbore si veľmi dlho zachovali na Pamiatku reformácie pekný zvyk. Jeho presné datovanie nepoznáme, ale v historických záznamoch sa uvádza, že v roku 1783 si evanjelici postavili drevený kostol bez veže. Spolu s katolíckym cirkevným zborom používali zvon na mestskej veži. Došlo však k sporu o tom, komu táto veža patrí. Spor vyústil do dohody, že aj evanjelici majú právo zvoniť pred svojimi službami Božími a pri pohreboch; na Pamiatku reformácie môžu zvoniť celú hodinu medzi 5. a 6. hodinou rannou. Ide teda o veľmi starý zvyk.

Evanjelici v čase tohto ranného zvonenia zapalovali sviece v oknách svojich domov a mali rodinnú pobožnosť. Pripomínali sebe aj iným, že reformácia priniesla svetlo do tmy. Priniesla Svetlo evanjelia Ježiša Krista do tmy hriechov a bludov tohto sveta. Je čas nespáť, ale v tomto svetle, ktoré prináša život, kráčať a niešť ho ďalej. Aj v dnešnom svete toto Pravé Svetlo potrebujeme.

Pri 500. výročí reformácie chceme tento starý zvyk z Partizánskej Ľupče ponúknuť aj ostatným cirkevným zborom evanjelickej cirkvi, aby si aj týmto spôsobom pripomenuli, že Svetlo Božej lásky, milosti a pravdy svieti stále a pozýva nás, aby sme ho aj my vnášali do života nielen symbolicky, ale aj skutkami viery.

Na túto príležitosť bude možné objednať a zakúpiť si originálne pamätné sviece a text domácej pobožnosti.

Informácie: Katarína Hudáková

Kontakt: los@ecav.sk; +421 918 828 328

VIETE, KTO JE MARTIN LUTHER?

O Dr. Martinovi Lutherovi deťom

Určenie: na domáce čítanie s deťmi

Dátum konania: september 2016 – jún 2017

POPIS:

Časopis *Dúha* je mesačník, ktorý vydáva vydavateľstvo Transcius pre deti, rodičov a učiteľov. Pravidelne prináša zaujímavé i poučné čítanie, ale aj obrázky, aktivity a štvorstranovú prílohu s úlohami na detskú besiedku.

Od septembra 2016 do júna 2017 bude na stránkach tohto časopisu pravidelne vychádzať seriál o Dr. Martinovi Lutherovi. Každý mesiac na štyroch stranách *Dúha* prinesie krátke rozprávanie o živote Dr. Martina Luthera, ilustráciu, zaujímavosť o nejakom mieste, ktoré sa spája so životom Dr. Martina Luthera, fotografiu z daného miesta, ako aj aktivity pre deti, ktoré im prečítané informácie hravou formou vryjú do pamäti. Každá časť bude obsahovať aj aktivitu, spojenú s biblickým citátom. Citáty budú vyberané tak, aby sa obsahovo týkali hlavných reformačných pilierov, a význam verša v kontexte reformácie bude vysvetlený jednou alebo dvoma krátkymi vetami.

Po vydaní celého seriálu v časopise *Dúha* vznikne ucelený materiál o živote Dr. Martina Luthera, ktorý môžu vedúci detských besiedok použiť na letných táboroch v lete 2017 alebo ho postupne preberať na detskej besiedke či na náboženstve v jeseni 2017.

Celý seriál by mohol byť neskôr publikovaný vo vydavateľstve Transcius aj ako brožúrka, ktorá by bola vhodná i na neskoršie použitie.

Informácie: Štefan Kiss, Iveta Topolčanyová

Kontakt: misia@ecav.sk; +421 918 828 010

500 DNÍ MODLITIEB ZA CIRKEV

„Keď budete volať ku mne, keď prídete a budete sa modliť ku mne, vypočujem vás.“ (Jer 29, 12)

Miesto konania: Modlitebné spoločnosti ECAV na Slovensku

Dátum konania: 18. júna 2016 až 31. októbra 2017

POPIS:

Dr. Martin Luther bol aj horlivý modlitebník. Duch Svätý otvoril myseľ a srdce pre pochopenie Písma. Našiel milosť v Ježišovi Kristovi a odpustenie hriechov. Mal odvalu, múdrosť aj autoritu postaviť sa proti zlu a neporiadku v cirkvi v dobe, v ktorej žil, a Pán skrze neho zažal dielo reformácie.

Pre dnešnú dobu je charakteristický vážny odklon spoločnosti od cirkvi, od hodnôt Písma. Zrútenie morálky či zbožštenie človeka priam nabáda cirkev Pána Ježiša, aby sa opäť s vierou a odvahou postavila na hradby Jeruzalema, hradby cirkvi a celý deň a celú noc upozorňovala na Hospodina, nedopriala si pokoja (Iz 62, 6). Potrebujeme stáť za tými, ktorí sú našimi pastiermi, nesú bremeno duchovnej služby a stoja na čele cirkvi či zborov.

Modlitebné spoločnosti preto pozýva našich bratov a naše sestry, aby sa zapojili do projektu „500 dní modlitieb za cirkev“, ktorý sa začne 18. júna 2016 a vyvrcholí o 500 dní – 31. októbra 2017. Informácie o projekte, námety na modlitby a povzbudenia budú uverejňované na novej webovej stránke www.500.modlitby.sk.

Na modlitebné námety a povzbudenia bude slúžiť aj mesačník *Cestou svetla*. Máme možnosť využívať i zborové e-maily, aby bratia farári a sestry farárky mohli raz mesačne vytlačiť pre svojich cirkevníkov námety na modlitby a dať im ich k dispozícii. Využiť chceme aj sociálne siete, kde chceme vytvoriť stránku – skupinu, na ktorej budú námety, propagácia cirkvi, odkazy na články, ako aj pozvánky na podujatia spojené s 500. výročím reformácie.

Informácie: Stanislav Kocka

Kontakt: stano.kocka@gmail.com; +421 904 803 892

PEŠI PO STOPÁCH REFORMÁCIE NA SLOVENSKU

Putovanie po mestách Pentapolitany a banských mestách

Miesto konania: Bardejov až Levoča (2016);
okolie Banskej Štiavnice (2017)

Dátum konania: august 2016 a august 2017

POPIS:

V rokoch 2016 a 2017 chceme prejsť pešo dvoma našimi historickými reformačnými územiaми. Denne absolvujeme trasu 20 – 25 km, čo predstavuje asi 8 hodín. Na jednotlivých zastaveniach vždy budeme mať povzbudenie z Božieho slova aj z reformačnej histórie danej oblasti. Cirkevné zbory, cez ktorých územie budeme prechádzať, chceme osloviť s prosbou o službu s prenocovaním, aby sme nemuseli nosiť stany.

Naše putovania v roku 2016 začneme v Bardejove vo štvrtok ráno so zastávkami v Sabinove a Nižnom Slavkove. Záver bude v Levoči v sobotu večer s možnosťou ostať do nedele na služby Božie. Trasa na rok 2017 (Banská Štiavnica, Hodruša...) ešte bude určená.

Trasa v roku 2016:

Začiatok: 18. 8. 2016 – zraz o 7:00 pred evanjelickým kostolom v Bardejove

Možnosť prespania v zborovom dome v Bardejove (karimatka, spací vak).

Štvrtok – 1. deň: Bardejov – Sabinov (Drienica) – 32,6 km

Prespanie: Sabinov – zborová miestnosť

Piatok – 2. deň: Sabinov – Nižný Slavkov (22,1 km)

Prespanie: škola alebo kultúrny dom

Sobota – 3. deň: Nižný Slavkov – Levoča (32,2 km)

Prespanie: zborový dom

Záver: Levoča – nedeľné služby Božie

Popis: putovný pobyt bez nutnosti stanu, stravu a pitie si každý zabezpečí sám, cestovné si hradí každý sám, pre zbory a obec odporúčame milodar za prenocovanie. Je možné absolvovať trasu aj po jednotlivých dňoch alebo sa pridať len na určitý úsek podľa dohody.

Informácie: Michal Findra

Kontakt: findra@sem.sk; +421 903 602 902

PO STOPÁCH MARTINA LUTHERA

Študijno-poznávacia cesta

Miesto konania: Nemecko – krajina Dr. Martina Luthera

Dátum konania: 2015 až 2017

POPIS:

Pri príležitosti príprav na oslavy 500. výročia Lutherovej reformácie Generálny biskupský úrad ECAV na Slovensku pripravil projekt spoločných zájazdov na miesta Lutherovej reformácie v Nemecku pre senioráty a cirkevné zbory ECAV na Slovensku.

Projekt podporila partnerská cirkev z Nemecka z programu „Hoffnung für Osteuropa“. V rámci projektu sa konali zájazdy z Turčianskeho seniorátu, Liptovsko-oravského a Myjavského seniorátu, z cirkevných zborov Partizánska Ľupča, Bardejov a Hronsek, ako aj z Evanjelickej spojenej školy v Prešove. Do projektu sa tak zapojilo 7 subjektov 4-5-dňovými zájazdmi s celkovým počtom 279 účastníkov od mládeže až po dôchodcov, ordinovaní aj neordinovaní členovia našej cirkvi.

Účastníci jednotlivých zájazdov mohli spoznať miesta, kde žil a pôsobil Martin Luther: Eisleben, Eisenach, Wittenberg, Halle, Erfurt, Lipsko, Weimar, Mansfeld, Schmalkalden, hrad Wartburg atď. Vďaka sprievodcom, ktorých sprostredkovala nemecká strana, sa mohli podrobnejšie oboznámiť so životom reformátora Martina Luthera či jemu blízkych ľudí – jeho manželky Kataríny z Bory a Filipa Melanchtona.

V rámci tohto projektu vznikla reportáž *Po stopách Martina Luthera*, ktorá je zverejnená na webovej stránke ECAV na Slovensku: <http://www.ecav.sk/itv-2/watch.php?vid=095f31250> Rovnaký názov má aj cestopisný dokument nakrútený pracovníkmi Oddelenia náboženskej publicistiky RTVS, ktorý je dostupný v archíve RTVS – Slovenskej televízie: <http://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/10190/78163>

Informácie: Samuel Miško

Kontakt: ausland@ecav.sk, +421 918 828 012

Z PRODUKCIE TRANOSCIA

Plánované tituly z vydavateľstva Transcius

Miesto konania: Kníhkupectvá Transcia, a. s.

Dátum konania: 2016 až 2017

POPIS:

Do pripravovaného „polmiléniového“ výročia reformácie kresťanskej cirkvi sa ako partner ECAV na Slovensku zapojí viacerými edičnými počinmi aj vydavateľstvo Transcius.

Kľúčovým titulom k 500. výročiu reformácie je biografická od Jamesa Kittelona *Reformátor Luther* (preklad z anglického originálu Miroslava Hodáňová), ktorá v 18 kapitolách približuje život a dielo M. Luthera. Dielo je historicky spoľahlivé a faktograficky dôveryhodné. Text dopĺňa obrazovo-dokumentačný materiál. Vydanie: jeseň 2016.

Biografický román z pera autorky beletrie i literatúry faktu, bývalej šéfredaktorky Transcia Daniely Hroncovej-Faklovej, priblíži osobnosť nevelmi známeho muža z okruhu Lutherových spolupracovníkov – vzdelanca Konráda Cordata, ktorý v 20. rokoch 16. storočia pôsobil v hornouhorských banských mestách. V Lutherovej domácnosti prežil isté obdobie a bol prvým zapisovateľom dišpút okolo okrúhleho stola. Luthera informoval o živote obyvateľov na území dnešného Slovenska, kde bol zároveň jedným z prvých šíriteľov reformácie. Vydanie: jeseň 2016.

Plánované je aj vydanie Lutherovho diela *Ako sa modliť* či titul o Kataríne z Bory (preklady z nemčiny).

Z titulov pre deti je to predovšetkým maľovanka *Lutherov život* a preklad ilustrovanej knižky o Lutherovi od Manfreda Teklu.

Téma reformácie bude dominovať aj v kalendárovej produkcii na rok 2017. Počnúc nástenným kalendárom s pastelmi Stanislava Lajdu, cez *Tranovský evanjelický kalendár*, ktorého zostavovateľom bude brat generálny biskup Miloš Klátik, až po stolový kalendár.

Publikácie k výročiu reformácie budú označené logom 500. výročia reformácie.

Tému reformácie budú reflektovať aj periodiká vydávané Transciom; v týždenníku *Evanjelický posol spod Tatier* je pravidelne publikovaná rubrika na tému reformácie.

Transcius bude participovať aj na príprave publikácií cirkvi či na príprave kultúrno-spoločenských podujatí a zapojí sa do programu misijného podujatia „Oslobodení Božou milosťou: k 500. výročiu reformácie“.

Informácie: Ľubomír Turčan

Kontakt: riaditel@transcius.sk; +421 918 828 550

Z PONUKY REFORMATY

Niektoré z ponúkaných titulov

Miesto konania: Kníhkupectvo Reformata

Dátum konania: 2016 až 2017

POPIS:

KLÁTIK, M. *Cestou nádeje*. Tranoscius, 2014; dotlač 2016. Populárno-náučná publikácia sprístupňujúca päťstoročný trváci vklad slovenských evanjelikov k národnej identite. Cena: 10,90 €

BATKA, Ľ., JUST, J., HLAVÁČEK, P. *Studie a texty k teológii a dejinám luterské reformace*. Lutherova spoločnosť, 2013. Cena: 7,00 €

BATKA, Ľ., TÖRÖK, D., POSCHOVÁ, M.: *Démonologie svátosti tradice. Studie a texty k teológii a dejinám luterské reformace*. Lutherova spoločnosť, 2015. Cena: 9,50 €

WERNISH, M. *Politické myšlení evropské reformace*. Vyšehrad, 2011. Vedecká štúdia o procese premeny toku dejín celej európskej civilizácie vplyvom reformátorov usilujúcich o obnovu kresťanskej cirkvi. Cena: 13,50 €

WERNISH, M. *Mystika a reformace*. Vyšehrad, 2007. Rozsiahla vedecká práca podrobne mapuje dejinné a duchovné pôsobenie slávneho textu z prelomu 14. – 15. storočia „Theologia Deutsch“ a interpretuje Lutherovo dielo vo vzťahu s týmto pozoruhodným plodom nemeckej mystiky. Cena: 15,30 €

MOLNÁR, A. *Na rozhraní věků*. Kalich, 2007. Niekoľko hlbokých pohľadov do života a myslenia ľudí 15. a 16. storočia v strednej Európe. Cena: 10,62 €

HALAMA, O. *Amica sponsa mater. Bible v čase reformace*. Kalich, 2014. Publikované vedecké príspevky k lepšiemu spoznaniu staročeského biblického textu a jeho pôsobenia. Cena: 12,90 €

Kolektív. *Za Kralickou do Kralic*. Moravské zemské múzeum, 2013. O Biblii Kralickej, ktorá zavŕšila českú reformáciu a zásadným spôsobom prispela k prehĺbeniu viery a udržaniu Lutherových myšlienok v našom regióne. Cena: 16,80 €

HINLICKY, P. R. *Luther a milovaná komunita*. Lutherova spoločnosť, 2014. Osviežujúci, tvorivý a podnecujúci pohľad na reformátora, muža viery a nádeje, jeho teológiu a odkaz. Cena: 9,00 €

BENŽA, M., KUSEDOVÁ, D. *Historický atlas Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku*. Tranoscius, 2011. Kartografický prehľad slovenského evanjelického konfesijného vývoja na našom území pre odbornú či laickú verejnosť, pomôcka pri výučbe cirkevných a národných dejín. Cena: 20,90 €

Informácie: Eva Gajdošová

Kontakt: knihkupectvo@reformatasro.sk; +421 918 828 505

ZO ZREALIZOVANÝCH PROJEKTOV

Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku v rámci Lutherovej dekády už realizovala viaceré podujatia. Pripomenieme si aspoň niektoré z nich.

NAMAĽUJ SI REFORMÁCIU – VÝTVARNÁ SÚŤAŽ

Miesto konania: Slovensko

Dátum konania: 30. októbra 2014

Generálny biskupský úrad – misijno-vzdelávacie oddelenie v spolupráci so Školským výborom ECAV na Slovensku v roku 2014 realizovali celoslovenskú výtvarnú súťaž pod názvom „Poštová známka k 500. výročiu reformácie“. Kresba Samuela Mišových z Evanjelického lýcea v Bratislave s vyobrazením hradu Wartburg (1. miesto vo IV. kategórii) bola použitá na obálke publikácie „Hrad prepevný. Zamyslenia na každý deň v cirkevnom roku“.

TEOLOGICKÁ KONFERENCIA ECAV 2015

Miesto konania: Hotel Holiday Inn v Trnave

Dátum konania. 16. – 18. septembra 2015

Na Teologickej konferencii ECAV na Slovensku na tému *Reformácia a politika* s podtitulom *Cirkev a štát v starostlivosti o rôzne cieľové skupiny* sa zúčastnilo vyše 120 evanjelických duchovných.

Prof. Ulrich Heckel predstavil Lutherovo učenie o dvoch ríšach a prof. Igor Kišš priblížil slovenský pohľad na toto učenie. Biskup Matti Repo predstavil Evanjelickú cirkev vo Fínsku a poukázal na kazuálie ako dôležitú misijnú príležitosť.

Osobnosť Dr. Martina Luthera a dielo reformácie vyzdvihol predseda vlády Robert Fico aj bývalý premiér Mikuláš Dzurinda. Štátny tajomník Ministerstva kultúry SR Ivan Sečík poukázal na význam reformácie a prínos cirkví pre dnešnú spoločnosť.

Téme vzťahu cirkvi a štátu sa venovala panelová diskusia, ktorú moderoval generálny biskup Miloš Klátik. Zapojili sa do nej predstavitelia politickej scény Ján Figel', Daniel Krajcer, Ľudovít Kaník, Miroslav Beblavý, Tibor Mikuš a Emil Ďurovčík.

Na konferencii sa zúčastnili aj zástupcovia viacerých cirkví, ako arcibiskup Stanislav Zvolenský, arcibiskup Rastislav, biskup László Fazekas a ďalší.

Informácie: Daniela Veselá

Kontakt: skoly@ecav.sk; +421 918 828 009

Z PROPAGAČNÝCH PREDMETOV

Niektoré z ponúkaných spomienkových predmetov

Miesto konania: Kníhkupectvo Reformata

Dátum konania: 2016 až 2017

Reformata, s. r. o., vo svojom Kníhkupectve v Lutherhause, Palisády 46, Bratislava, pri príležitosti 500. výročia reformácie ponúka v spolupráci s ECAV na Slovensku na predaj tieto spomienkové predmety:

PAMÄTNÉ MINCE K 500. VÝROČIU REFORMÁCIE

Pamätná minca je vyrobená zo žltého, ľahko patinovaného kovu s motívom podobizne Martina Luthera na prednej strane a jeho erbom na rubovej strane. Tento drobný spomienkový predmet poslúži ako vhodný darček pri príležitosti krstu, konfirmácie, pre návštevy a podobne. Cena: 3 €/ks

TRIČKA VIVA LA REFORMATION

Trička s motívom podobizne Martina Luthera sú v ponuke vo farbách zelená, modrá, červená, oranžová a vo veľkostiach S, M, L, XL. Cena: 5 €/ks

POHĽADNICE S MOTÍVOM PODOBIZNE MARTINA LUTHERA

ECAV na Slovensku vydala pri príležitosti blížiaceho sa 500. výročia reformácie pohľadnice s motívom podobizne Martina Luthera. Cena: 0,50 €/ks

ODZNAKY S ERBOM ECAV NA SLOVENSKU

Jedným z vonkajších symbolov ECAV na Slovensku je aj veľký erb. Takýto farebný erb vo forme odznaku si môžete zakúpiť v Reformate. Cena: 5 €/ks

ODZNAK 500. ROKOV REFORMÁCIE

Drevený odznak vyrobený kombinovanou technikou vypaľovania a rytia. Cena: 1,50 €

Všetky tieto spomienkové predmety si môžete zakúpiť v kníhkupectve Reformaty v Lutherhause alebo si ich môžete objednať na dobierku na e-mailovej adrese knihkupectvo@reformatasro.sk.

Informácie: Eva Gajdošová

Kontakt: knihkupectvo@reformatasro.sk; +421 918 828 505

